

פחד דוד

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוכ"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוכ"ן רבי חיים פינטו זיע"א

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

4:29 | 4:14 | 4:23 | 4:08 **הדלקת נרות**

5:23 | 5:20 | 5:22 | 5:21 **מוצאי שבת**

6:00 | 5:57 | 5:58 | 6:00 **רבינו תם**

משכיל לדוד

יעקב אבינו בחיר האבות

"ויגדלו הנערים ויהי עשו איש יודע ציד איש שדה ויעקב איש תם יושב אוהלים" (בראשית כה, כז)

באופן זה מגדירה התורה הקדושה את התחלת חיי יעקב אבינו בחיר האבות, שבגדולתו זכה לדבר עם הקב"ה אף בזמן שיצחק אבינו היה עדיין בחיים. והסיבה להיותו בחיר האבות היא היותו "איש תם יושב אוהלים". פירוש הדבר א. כוח התורה שהיה לו. ב. תמימותו וישרותו למען האמת. וזהו היפך המידות של עשו ולכן שהיו רמאים.

והנה יבואר שיעקב אבינו למד מהרמאות שלהם בהפכו אותה לטובה בכדי לנצח את היצר הרע. ויש לברר כיצד למד להשתמש במידה זו לטובה.

ונראה לבאר בהקדם העניין. יעקב אבינו ידע שלבן הארמי כשמו כן הוא - לבן הארמי, הוא אף גרוע מעשו, שיעקב כבר הכירו ברשעותו. וכך היה באמת שלבן הצליח לרמות את יעקב אבינו עם כל חכמתו, ולתת לו את לאה במקום רחל. עם כל זאת, בסוף שהותו בבית לבן אומר יעקב אבינו "עם לבן גרתי" (בראשית לב, ה) וכוונתו "עם לבן גרתי ותר"ג מצוות שמרתי", כמבואר ברש"י שם, הוא נשאר שלם לגמרי ברוחניות.

המקור ממנו יעקב אבינו שאב את הכוח העצום הזה להילחם ביצרו, הוא במה שהתגבר עליהם ברמאות. דהיינו, שהשתמש במידת אויבו בכדי לנצחו. מכאן אנו לומדים, עד כמה תורה הנלמדת בשיקדה עצומה י"ד שנה, בגלות, רחוק מהבית, מבלי לתת מנוחה לגוף - חודרת פנימה ונותנת כוח להילחם כנגד כל תחבולות היצר. אולם עדיין יש לנו להתבונן ולהתעמק בדבר, איך קבע יעקב שורש בנפשו ביסודות קיימים לנצח, אשר אפשרו לו להיות קרוב לאנשים שמעשיהם אומנות הרע, ולא להיות מושפע, אלא כל מה שלמד מהם היה בכדי לדעת איך להילחם כנגדם.

יעקב אבינו שכל חייו היה בלימוד התורה, ראה צורך להשקיע עוד י"ד שנה בדרכו מבאר שבע לחרן, על אף שבזה איחר את קיום ציווי אביו ללכת ולשאת אשה. והגם שכבר היה כבן שישים ושלוש, ידע שעל ידי לימוד התורה ביישיבת שם ועבר במשך ארבע עשרה שנה, יהיה מסוגל להתגבר על הניסיון הבא עליו ולהילחם ולבטל את כוח הרע של לבן.

על פי זה מובן מה שחז"ל דורשים "תנא דבי רבי ישמעאל אם פגע בך מנוול זה [דהיינו היצר הרע] משכהו לבית המדרש" (קידושין ל, ב). זוהי העצה המתוחכמת כנגדו, וזהו הפתרון היחיד להתגבר על היצר הרע - לימוד התורה הקדושה. וכך עשה יעקב אבינו, לפני שהלך אצל לבן הרשע פנה ללמוד ביישיבת שם ועבר.

ונראה בענין זה דבר נפלא. אחרי שיעקב אבינו מסר עצמו ללימוד תורה ביישיבת שם ועבר, בדרכו לחרן הוא ראה מראה ה'. כמו שכתוב "והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה" (בראשית כח, יב). זו היתה התוצאה של עמלו אשר עמל, בזכותו זכה לגילוי השכינה. ובדאי שאילו ידע שמקום זה כה קדוש, לא היה יושן שם, כמו שנאמר "וייקץ יעקב משנתו ... ואנכי לא ידעתי, ויאמר

מה נורא המקום הזה אין זה כי אם בית אלוהים וזה שער השמים" (שם טז-יז). אלא שהקב"ה עיכב והרדים אותו שם כדי להתגלות אליו. ובכל זה זכה יעקב אבינו בעבור מסירות גופו ונפשו ללימוד התורה בשיקדה.

ואדאיתן להכי נבין כי אחרי שהודה להקב"ה על שמירתו, והבטיח שיחזור לזבוח לה' בזה המקום ולעשר לשמו, אומרת התורה "וישא יעקב את רגליו וילך" (שם כט, א), ולכאורה יש לתמוה מה צורך יש בפרוט הדבר שצריך להרים רגליו בכדי ללכת.

אלא כך נראה לבאר. יעקב אבינו מנע עצמו משינה באופן תמידי, ולא נתן שיפלו חבלי שינה על עיניו ותנומה על עפעפיו. הוא שיעבד את כל מהותו לעבודת ה', לצורך הגברת לימוד תורתו עד כדי ביטול צרכיו הבסיסיים באופן מוחלט. לכן מובן היטב שלא רצה לעזוב מקום קדוש זה, שהרי ההליכה מחלישה את כוח תלמודו של האדם, והנודים ממקום למקום מקשים על ריכוז מחשבותיו. אפילו גופו של הצדיק סירב להישמע לו וללכת כציווי ה', כי הרי הורגל מעולם שכל מהותו מוקדשת לשם לימוד התורה, ועתה איך רגליו יגרמו לביטול תורה, על ידי שיובילו אותו למקום אחר - הרי היה זה היפך מהותם.

אולם, רצון ה' היה שילך לחרן לישא אשה ולהקים את שבטי יי. לכן, לשם קיום ציווי זה, היה חייב לצוות על רגליו כביכול, לשאתו לשם ולהגביה אותם בכוח, ועל זה כתוב "וישא יעקב את רגליו וילך".

מכאן יש ללמוד שיעקב אבינו בדבקתו העצומה לתורה הקדושה, הקדיש כל אבר ואבר מגופו לעבודת ה' עד כדי כך שאפילו רגליו התמסרו ללימוד התורה ורצו לשבת ללמוד, ולו בפעם היחידה שישן, וגם זה מתוך אונס בלבד כי ה' הרדים אותו. אף בשנתו זו, חלם על דברי תורה. הדא הוא דכתיב "וייקץ יעקב משנתו" (בראשית כח, טו), וחז"ל דורשים "אל תקרי משנתו אלא ממשנתו" (ב"ר סט, ז), שלא כמו בדורנו שיש אנשים שבולעים תרופות בכדי למלא רצון הגוף לישון טוב יותר.

אחד מאדמורי אלכסנדר זיע"א בזמן השואה הנוראה, התכונן לקדש על היין בליל הסדר ופתח בדברי חיזוק לפני חסידיו ואמר "קדש - יהודי צריך להתקדש בכל אבר ואבר מגופו". דבר זה קשה עד מאוד ומגיעים אליו על ידי התורה. כיצא בזה, כשנטילים ידיים מברכים "אשר קדשנו במצוותיו וציוונו על נטילת ידיים". מתקדשים על ידי המים שהתורה משולה למים. לצדיקים אלו היה כוח נפשי שאי אפשר לשער, הם הלכו להיהרג במיתות אכזריות ומשונות ובדרכם שרו שירות ותשבחות ליוצרים. כוח זה נבע מהיותם מוקדשים ומסורים כל כולם לבוראם.

יסוד זה השריש בנו יעקב אבינו. על האדם להישאר תמיד קשור להקב"ה, והיה אם יריגש איהו חולשה בעבודת ה', מוטל עליו להתגבר עליה על ידי לימודו.

הילולא דצדיקיא

ב - רבי אהרן קוטלר
ראש ישיבת לייקווד

ג - רבי יוסף דוד

ד - רבי רפאל כדיר צבאן

ה - רבי שמואל הלוי אידלס
המהרש"א

ו - רבי שמואל ב"ר דניאל פינטו

ז - רבי רפאל דוד סאבן
רבה של טורקיה

ח - רבי אברהם הכהן
בעל 'משמרות כהונה'

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל
ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

ארבעה בכרס אחת

יהודי מאושר בא לפניי וסיפר לי שהוא ואשתו זכו בברכת שמים, ואשתו נפקדה בפרי בטן. והברכה היא כפולה ומכופלת, כיון שאין מדובר בהריון של עובר אחד - אלא בהריון של ארבעה עוברים. בלי עין הרע!

"לאחר בדיקות מסוימות אותן עברה אשתי" סיפר היהודי, "הרופאים חוששים שאין סיכוי שכל ארבעת העוברים ימשיכו יחד להתקיים בבטנה, ולפיכך הם ממליצים להפסיק את חייהם של שניים מתוך ארבעת העוברים, ובאופן זה - השניים שיישארו ייוולדו בריאים ושלמים."

כך סיפר לי היהודי ושאל מה דעתי בעניין.

מובן שיש לבדוק כל עניין ומקרה לגופו, ואין ללמוד ממקרה אחד למקרה אחר, אך באותה העת יעצתי ליהודי שלאחר שיבדוק את גדרי ההלכה בעניין - דעתי היא שלא יפעל כפי עצת הרופאים ולא יגע בעוברים לרעה, אלא יתחזק באמונתו בקב"ה שכשם שנתן בגוף אשתו את כל הארבעה - כך הוא יקיים אותם לחיים ולשלום.

אותו יהודי שמע לדברי, וסירב לעשות כעצת הרופאים.

עם התקדמות ההריון, ניסו הרופאים שוב לשכנע את בני הזוג

לוותר על שניים מהעוברים, והם אף טענו בתוקף שלולא כן נשקפת סכנה לכל הארבעה.

היהודי הופיע אצלי בשנית ושאל מה לעשות, אך אני הייתי איתן בדעתי:

"במקום שיש בטחון ואמונה - אין סכנה! הקב"ה נתן לגוף האישה יכולת ללדת ילדים בריאים ושלמים - ורק בו תלוי העניין ובמידת הביטחון של האדם ביכולותיו של הבורא יתברך. אין הדבר תלוי כלל בהחלטת הרופאים."

אותו יהודי אמנם לא היה שומר תורה ומצוות, אך אמונה ובטחון בקב"ה היו לו. ובגבורת נפש עמד על רצונו לקיים את כל ארבעת העוברים.

לא קל היה הניסיון בו עמד היהודי, במיוחד למול דברי הרופאים שאמרו לו בכל משך ההריון שהוא עלול בכל רגע להפסיד את כל ארבעת ילדיו. אך אמונתו בקב"ה הייתה חזקה, והיא שהחזיקה אותו איתן בדעתו ונתנה לו את הכוח להתמודד עם ניסיון לא פשוט זה. ובזכות הביטחון הגדול שהיה לו בקב"ה הוא זכה ונולדו לו ארבעה ילדים חיים ושלמים!

בראותו זאת גברה עוד אמונת ה' בקרבו, וזכה להוסיף ולהתקרב לה' עד שב"ה היום הוא יהודי נאמן השומר תורה ומצוות.

במרה מפטירין

הפטרת השבוע: **"משא דבר ה'"** (מלאכי א, ב)

הקשר לפרשה: בהפטרה מסופר על יעקב אבינו ע"ה ועשו הרשע, ככתוב: "הלא אח עשו ליעקב" וגו', שהוא מענין הפרשה שבה מסופר על לידת התאומים יעקב אבינו ע"ה ועשו הרשע, ותולדותיהם כיוצא בהם.

נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

רכילות שלא בפניו

אסור לספר רכילות, אף שהוא אמת גמור, שאין בו שום תערובות שקר, אפילו שלא בפניו, אף אם הוא יודע בעצמו שהיה אומר דבר זה אף בפניו, גם כן אסור. וכל שכן אם הוא מעיז פניו לומר לו בפניו ממש, אתה דברת עליו, או עשית לו כך וכך, שהדבר אסור, ועונו גדול הרבה יותר.

דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

כשהשדכן משבח את אבי הכלה

"ויתן לך האלוקים מטל השמים ומשמני הארץ" (בראשית כז, כח)

במרכז פרשתנו אנו קוראים על הברכות שברך יצחק אבינו ע"ה את בנו יעקב אבינו ע"ה, ואחר מכן את עשו בנו הגדול. וכשנעמיק בתוכנן של הברכות נמצא דבר שאומר דרשני:

בברכות שהוערפו על ראשו של יעקב אבינו ע"ה, אביו מתחיל לברך אותו בדבר שמימי "ויתן לך הא-להים מטל השמים", ואחר כך בדבר ארצי "ומשמני הארץ". ואילו בברכת יצחק את עשו - התחיל בדבר ארצי "משמני הארץ יהיה מושבך", ורק אחר כך הוא מסיים בדבר שמימי "ומטל השמים מעל".

ובאמת יש לשאול מה פשר השינוי בברכות הללו, הדבר אומר דרשני! ביאור נפלא על כך, מובא בספר 'שער בת רבים', בדרך משל ונמשל:

משל לשדכן שבא להציע שידוך לפני בחור. אם הבחור הוא בן תורה אמיתי, שקדן ותורתו אומנתו, אז מתחיל השדכן לשבח את אבי הכלה; הוא אדם אוהב תורה ויראת שמים וכל שאיפותיו רק לתורה ויראת שמים, ומלבד זאת יש לו בית מדרש משלו מלא ספרים שתוכל שם לשבת וללמוד ולעסוק בתורה יומם ולילה, ובדרך אגב הוא מציין שגם את צורכי פרנסתך ייתן לך מביתו כי עשיר גדול הוא.

לעומת זאת אם הבחור אינו בן תורה והוא אוהב את עניני העולם הזה יותר מלימוד התורה, הרי שהשדכן הופך את דיבורו; בתחילה הוא מציין לו את היכולות הכלכליות של האבא, שהאבא של הכלה הינו עשיר מופלג יש לו מגרש משחקים ומכון כושר וכו'. ידו רחבה מאוד ויש ביכולתו להעניק לך הרבה משלו, וממש בסוף הוא מציין בפניו ואומר לו; תדע לך שגם יש לו בית מדרש עם הרבה ספרים, שאם תחפוץ בכך - תוכל גם לשבת וללמוד בו כאוות נפשך.

הרי לנו אפוא שהשדכן מדבר עם כל אחד ואחד לפי מדרגתו ומעלתו הרוחנית.

וזהו למעשה מה שהיה אצל יצחק אבינו ע"ה, שכידוע רוח הקודש דיברה מתוך גרונו, ולכן כלפי יעקב שהיה "איש תם יושב אוהלים" ושוקד על התורה ועל העבודה, כיוון הקב"ה את יצחק שיתחיל לברכו קודם בדברים שמימיים "ויתן לך הא-להים מטל השמים" ואחר כך "משמני הארץ" - דאם אין קמח אין תורה.

לעומתו, עשו שהיה בעל תאוה ואוהב את תענוגי העולם הזה, כיוון מהשמים שיצחק יברך אותו "משמני הארץ יהיה מושבך" מדברים ארציים קודם, וכפירושו של רש"י; איטליה של יון,

ששם יוכל להתענג בתענוגי

העולם הזה, ולעת

מצוא אם תרצה

יהיה לך גם משהו

רוחני - "מטל

השמים מעל".

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

אוהל יעקב המבדיל משדה עשו

**"ויגדלו הנערים ויהי עשו איש יודע ציד איש שדה
ויעקב איש תם יושב אהלים"** (בראשית כה, כז)

יעקב ועשו שני אחים היו, והנה עשו מכונה איש
"שדה", ויעקב מכונה יושב "אהלים".

כידוע, אוהל בדרך כלל ניטע בשדה בעזרת מסמרים
וכדומה כדי שיהיה חזק, וכדי שאפילו רוח חזקה
שאינה מצויה לא תעקור אותו ממקומו, וכפי גודל
האוהל כך צריכים להיות גודל המסמרים, שאם
האוהל גדול יותר צריכים מסמרים גדולים וחזקים
יותר כדי להעמידו שלא יפול בשום מצב.

יעקב היה יושב "אהלים" ועשו היה איש "שדה".
ורמוז בזה שכדי שיעקב לא יהיה מושפע מעבודות
השדה שהם הבחינה של הגשמיות בעולם הזה,
היה צריך יעקב ליטע אוהל איתן במסמרים חזקים
והוא אוהל של תורה. ושם באוהל המית עצמו על
התורה כדי שלא יהיה מושפע מעשו הרשע שהיה
איש שדה.

וזהו לימוד לדורות, שאם האדם רוצה להינצל
מהבלי העולם הזה שנקראים שדה - עליו לנטוע
אוהל ולחזקו במסמרים רבים ככל הצורך, ועל ידי
זה ינצל מהבלי הזמן.

על ידי האוהל שנטע יעקב אבינו בשדה, אשר שם
התבודד ונבדל מהעולם הזה, יכול היה להתעלות
ולהמית את עצמו באוהלה של התורה. משום כך
בזכות התורה שלמד יעקב אבינו זכה להשפיע
מתוך האוהל השפעה של רוח תורה על כל הסביבה
והפך את השדה ל"שדה אשר בירכו ה'", וכמו
שאמר יצחק אבינו כשבירך את יעקב "ויגש וישק
לו וירח את ריח בגדיו ויברכהו ויאמר ראה ריח בני
כריח שדה אשר ברכו ה'" (בראשית כז, כז).

משום כך, כאשר עזב יעקב אבינו את באר
שבע הרגישו אנשי המקום ביציאתו של הצדיק
ובהסתלקות הברכה שהיתה להם מכוח שהותו של
יעקב אבינו במקומם. ואמרו חז"ל "שיציאת צדיק
מן העיר עושה רושם, פנה זיוה, פנה הודה, פנה
הדרה" (רות רבה ב, יב), כיון שיעקב אבינו מכוח
הסתגרותו באוהל והעמל שלו בתורה היה ההוד
הזיו וההדר של המקום, ובזכותו הייתה ברכה לכל
המקום.

כשיצא יעקב אבינו כולם חשו בהעדרו, וכל זאת
משום שנטע אוהל ללימוד תורה בשדה והתנתק מן
הבחינה הגשמית של העוה"ז, ועל ידי כך זכה להיות
ההוד והזיו וההדר של המקום, והחזיר את השדה
שבו נטע את האוהל לשדה תפוחים.

פניני הפרשה

אהבת הבן ולא אהבת האוכל

"ויהאב יצחק את עשיו את ציד בפיו" (בראשית כה, כח)

תמיהה גדולה יש בפסוק זה, איך אפשר לומר על יצחק, שאהב את בנו כי ציד
בפיו - כיון שסיפק לו עשו אוכל טעים!?

תלמיד חכם הקשה את הקושיא לפני המהרי"ל דיסקין, וכך השיב לו הרב:

יצחק אבינו ע"ה לא אהב את עשו בשל הצייד - בגלל האוכל שהביא לו, אלא
אהבו כי הוא היה בנו בכורו. ומהיכן רואים שאהב אותו? מכך שיצחק אכל
מהשחיטה שלו - מכך ש"ציד בפיו". אם יצחק היה חושב שעשו הנו רשע, הוא
לא היה אוכל משחיטתו, אילו היה יצחק חושב שעשו רשע - היה שונאו.

מכאן רואים אפוא שיצחק סבר שעשו צדיק, ולכן אהב אותו.

יוצא אפוא, שהמילים "כי ציד בפיו" אינן הסיבה לאהבה של יצחק אבינו, אלא
הראיה לכך שאהב את עשו.

ומוסיף המהרי"ל דיסקין, שהרי קיימא לן שאין הקב"ה מביא תקלה לצדיקים,
ובפרט בענייני אכילה. נמצא שיצחק לא נכשל באכילה אסורה משחיטתו של
עשו. רבקה, אשר הכירה בטיבו של עשו, הקפידה שתמיד יעמוד אדם על גביו
להשגיח על השחיטה.

על מי התורה מגינה?

"יקרבו ימי אבל אבי ואהרגה את יעקב אחי" (בראשית כז, מא)

כתב ה'כלי יקר' שעשו רצה שיתקרבו ימי אבל אביו, לפי שהאבל אסור הוא
בלימוד תורה, וכך לא תהיה ליעקב זכות התורה שתשמור ותגן עליו.

בספר 'דרך שיחה' מובא ששאלו את מרן רבי חיים קניבסקי שליט"א, הרי גם
באבל יש תלמוד תורה שמותר לו ללמוד, וכיון שכן שוב תגן לו זכות התורה?

והשיב רבי חיים שליט"א, שלמעשה אבל אסור בתלמוד תורה, ומה שמותר לו
ללמוד היינו משום שהוא לצורך, וזה כמו לימוד תורה של נשים שהן לומדות
תורה בכדי לידע איך לקיים את המצוות, ואין זה לימוד תורה משום מצות
לימוד תורה, וזה לא מספק בכדי שתגן עליו זכות התורה.

הלבוש עושה את האדם

"ותקח רבקה את בגדי עשו בנה הגדול החמודות אשר אתה ותלבש את

יעקב בנה הקטן" (בראשית כז, טו)

אמר הרה"ק רבי נפתלי מרופשיץ זצ"ל; בא וראה איזה כוח והשפעה יש לבגדים
שהאדם לובש! והסביר רבי נפתלי, כי לא לחינם נתנה לו רבקה ליעקב את
בגדי החמודות של עשו, אלא מכיון שקשה היה לו ליעקב כשעמד לפני אביו
הצדיק להוציא מפיו דבר שקר, שכך דרכו להיות הולך בדרך האמת, כנאמר
עליו "תתן אמת ליעקב". ומכיוון שכן, כיצד יעמוד בפני אביו הגדול ויזכה לקבל
את הברכות כפי שתכננה רבקה אמנו ע"ה!?

ולפיכך באה אמו בחכמה והלבישה אותו בבגדי עשו, וכשאדם מתלבש כמו
שעשו לובש, אז ממילא כבר הוא עצמו נעשה עשו במקצת...

מתורתו של אליהו הנביא זכור לטוב

מכות גדולות, אמר אותו אוהב בלבו דבר זה תלוי בי - מיד עומד הוא ומציל אותו.

וכן לכך נדמה משה באותה שעה, וכן מה שנאמר (שם ל"ב) "ויחל משה את פני ה' א-להיו ויאמר למה ה' יחרה אפך בעמך אשר הוצאת מארץ מצרים", וגו'. וכיון שאמר משה אח"כ "למה יאמרו מצרים לאמר ברעה הוציאם להרוג אותם בהרים וגו' זכור לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך", מיד היה להם הקב"ה עניו ומחל להם. לכן נאמר אח"כ "וינחם ה' על הרעה" וגו'.

ובארבעים יום האחרונים שעלה משה להר סיני להביא את התורה, גזרו יום צום ותענית, וביום האחרון שבכולם שהוא סוף ארבעים יום, גזרו תענית ולנו בתעניתם כדי שלא ישלוט בהם יצה"ר, ולמחרתו השכימו ועלו לפני הר סיני ישראל היו בוכים לקראת משה והוא היה בוכה לקראתם, עד שעלתה בכייתם למרום.

באותה שעה נתגלגלו רחמיו של הקב"ה על ישראל וקבל את תשובתם, בשרה אותם רוח הקודש בשורות טובות ונחמות, ואמר הקב"ה לישראל בני נשבע אני בשמי הגדול שלי ובכסא הכבוד שלי שתהא לכם בכה זו לששון ולשמחה גדולה, ויהיה לכם יום זה יום סליחה וכפרה ומחילה לכם ולבניכם ולבני בניכם עד סוף כל הדורות.

וגו', ובקבלה הוא אומר (איוב מ"א) "מי הקדימיני ואשלם תחת כל השמים לי הוא", לטובתי נשברה רגל פרתי - כדי שתהא משכורתי שלמה.

וארבעים יום האמצעיים של משה נטל משה את האהל ונטה לו מחוץ למחנה, שנאמר (שמות ל"ג) "ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה", והיו ישראל מתאבלין ונוהגין אבילות בעצמן כל אותן ארבעים יום, עד שנגלה מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, יהי שמו מבורך לעולם ולעולמי עולמים ופתח לו למשה פתח של רחמים, ואמר הקב"ה למשה; משה מה עושין אותם עניים מנודין לרב מנודין לתלמיד, מנודין לי מנודין לך. אלא חזור בך והכנס את האהל לתוך המחנה, שנאמר (שם ל"ג) "ודבר ה' אל משה פנים אל פנים כאשר ידבר איש אל רעהו".

מקרא זה איני יודע מהו, כשהוא אומר אח"כ "ושב אל המחנה", מלמד שהקב"ה התיר לו למשה את נדרו וא"ל למשה להכניס את האהל לתוך המחנה. משלו משל למה הדבר דומה? למלך שהוא כועס על בנו והיה אחד מגדולי המלכות יושב לפניו ומתירא להציל אותו, כיון ששמע שאמר המלך לבנו, אתה ריקה, אלמלא פלוני אוהבי יושב לפני כבר הכיתוך

וכמו כן נתכוין אהרן לבטל עבודת אלילים והיה מקיים את התורה קודם שנתנה, ואף על פי כן העלה עליו הכתוב כאלו עבד עבודה זרה, שנאמר (שמות ל"ב) "ויגוף ה' את העם על אשר עשו את העגל אשר עשה אהרן".

אמרו חכמים כשריד משה מהר סיני וראה את הסירחון שסרחו ישראל, נסתכל משה בלוחות וראה שפרח הכתב מעליהם ושרם מתחת ההר, מיד נתאלם משה ושוב לא היה יכול לדבר.

מאותה שעה נגזרה גזירה על ישראל שילמדו את התורה מתוך הצער ומתוך השעבוד ומתוך הטלטול ומתוך הטרור ומתוך הדוחק ומתוך שאין להם מזונות, ועל אותו הצער עתיד הקב"ה לשלם להם שכרן לימות בן דוד ולעולם הבא, שנאמר (ישעיה מ) "הנה ה' א-להים בחזק יבוא"

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

באוטובוס שנסע מחיפה לתל אביב ישב רבה של קרית ביאליק, הרב עמינדב קריספין. לידו ישב קצין משטרה בדרגה בכירה. שיחה נקשרה ביניהם על דא ועל הא, עד שהתברר להם כי מוצאם משותף: העיר מוגאדור שבמרוקו.

שאל הרב את הקצין: האם הכרת את רבי חיים פינטו (הקטן)? והקצין משיב: בוודאי. מי לא הכיר אותו? ואולם, לגבי אישית - הוסיף הקצין - העובדה שאני חי וקיים ומדבר איתך - היא בזכותו הקדושה. ומעשה שהיה כך היה.

כשהגיע אותו קצין משטרה לבגרות, ביקש לרכוש משאית ולעבוד בה בקו מרוקו - מאוריטניה, בחברת תובלה צרפתית. הימים היו ימי מלחמה בין הממשל הצרפתי לעמים אחרים, וכל הדרכים היו בחזקת סכנה.

כמקובל, לפני החלטה כה גורלית, לקחה אמו של הבחור אותו אל רבי חיים הקטן זיע"א כדי לקבל ברכה להצלחה. רבי חיים התבונן בבחור, בירך אותו להצלחה, אבל פקד על האם לקנות לו גלימה, ולהניח אותה בתא הנהג של המשאית.

הצעיר התקומם. "כבוד הרב - הוא אמר - בימינו אנו, נוהגים רק ערבים ללבוש גלימות, ואילו כיום, הלבוש המודרני האירופאי החליף כבר את הגלימות". אבל הרב שוב אמר לו: "עשה כדברי. בבוא היום תציל גלימה זו את חייך".

הסכים איפוא הצעיר לדברי הרב. מה גם שאמו הפצירה בו לקיים את דברי הרב. היא קנתה לו גלימה, ומכאן ואילך שכנה הגלימה כבוד ליד מושב הנהג, בסמוך לסלית ולתפילין, שליוו את הנהג במסעותיו.

חלפו להם ארבעה חדשים לאחר שהנהג התחיל את עבודתו בחברת התובלה, והנה באחד הלילות עצר הנהג לחניית לילה, במקום בו נהגו הרבה נהגים לעצור כדי להסתתר מפני אותם מורדים שנלחמו בהם. עקב הקור הלילי עטה על עצמו את אותה גלימה שאמו רכשה עבורו במצוות רבי חיים פינטו, ונרדם. עם בוקר קם הנהג משנתו העמוקה, מלא בכוחות חדשים ורעננים כשהוא מוכן להמשיך הנסיעה. אלא, שאז נחרד לראות מתוך תא הנהג, כי על כמה מן המשאיות שחננו לידו תלויים ראשיהם הערופים של נהגיהם...

מאוחר יותר התברר לו, שבאותו לילה הגיעו המורדים לחניון, עברו בחשאי ממשאית למשאית, ובדקו את הנהגים הישנים. המורדים הסיקו, כי כל מי שלבושו מערבי אירופאי - הוא צרפתי, וכרתו את ראשו. אולם בכל אלו שהיו לבושים גלימות, הם לא נגעו לרעה מתוך הנחה שהם ערבים מרוקנים. "כך נצלת, בזכות אותה גלימה" - סיפר הקצין לרב.

למחרת האירוע המזעזע, מיהר הצעיר לבית רבי חיים, ובירך שם את ברכת 'הגומל'. ובאותו שבוע הוא ארז את מטלטליו, ועלה לארץ ישראל.